

EL LLENGUATGE

La còpia

El significat primitiu del substantiu *còpia* és el que encara li reconeix com a principal el Diccionari Fabra: «gran quantitat, abundància». Segons Coromines, usat amb aquest valor, és com surt generalment en els autors medievals que, per al sentit modern d'aquest mot, «reproducció d'un text, d'una obra», usaven més aviat *trasllat* o *trellat*.

No costa gaire d'adonar-se de la relació existent entre aquests dos significats, que ha permès de passar de l'un a l'altre, cosa que, de fet, sempre segons Coromines, ja tingué lloc en el llatí clàssic. Avui, en què les necessitats de la vida moderna ens fan servir tantes còpies —i fotocòpies— de tantes coses, l'ús de *còpia* amb el valor etimològic de «gran quantitat» és més aviat escàs. Però no són pas infreqüents els seus derivats, l'adjectiu *copiós*, en frases com és ara *un menjar copiós*, i l'adverbi *copiosament*, així com la utilíssima locució prepositiva *a còpia de*, que importa de posar en relleu. Segons el Diccionari Fabra, aquesta locució significa «emprant insistentment, llargament, un mitjà», significat que il·lustra amb els exemples *va guanyar a còpia de diners* i *A còpia de repetir-ho, s'oblida que no és veritat*. Aquesta locució, doncs, té el mateix valor que *a força de* —recordem que *força* és també un terme quantitat. Coromines diu que *a còpia de* no és menys general i bona que *a força de*. Cal insistir, sobretot, que amb aquestes locucions cal eliminar l'ús abusiu que avui es fa de *a base de*, que té un altre sentit (utilitzant alguna cosa no en abundor sinó com a element bàsic).

Els altres derivats de *còpia*, és a dir el verb *Copiar*, *copiador* i *copista*, corresponen al segon significat del mot, que hem dit que és avui molt més usual: «reproducció del text, etc.». No disposem, per tant, en català d'unes formes anàlogues i equivalents a les del castellà formades amb el prefix *a*, el verb «acopiar» i el seu postverbal «acopio», l'ús de les quals en la nostra llengua constitueix un barbarisme inadmissible. El més usual —relativament— és el segon, generalment revestint la forma catalanitzada «acopi» i formant part de la frase verbal «fer acopi (d'una cosa)». Els vocabularis de barbarismes solen donar l'equivalència correcta del substantiu: *provisió*, *aplega*, *arplega*, *apilament*, etc. Però seria útil, sens dubte, d'afegir-hi les equivalències de la frase verbal: *acumular*, *aplegar*, *proveir*, *apilar*, *amuntegar*, etc.